

Jaarverslag 2022

Stichting Verborgen Stad

Omschrijving per project

Tijdreis door het Hollandse landschap (September 2019 – oktober 2022)

www.canals5D.nl

Partners: Erfgoed Delft, Erfgoed Leiden en Omstreken, Erfgoedhuis Zuid-Holland, Historische Vereniging Voorburg, Huygens Museum, Leiden 400 – Marketing Leiden, Museum Oud-Overschie, Sleutelstad Leiden, Stichting Molen De Salamander. Vermeercentrum

Het project bracht plekken tot leven die belangrijk waren voor de Engelse Pilgrims die naar Holland vluchtten om hun puriteinse geloof vrij te kunnen uitoefenen. Ze woonden tien jaar in Leiden en vertrokken weer in 1620 om in Amerika hun eigen geloofsgemeenschap te stichten. In Leiden zelf kun je op vier plekken in 1620 rondkijken, en daarna op meerdere plekken langs de Vliet en de Schie. In Delfshaven gingen ze sloop. Het verhaal van de Pilgrims vertelt vooral een Hollands verhaal: over komen en gaan, over geloofsvluchtelingen, migratie, handel en verbondenheid via het water.

Het project ging vergezeld met publieksactiviteiten, waaronder een online opening in de Leidse Pieterskerk. Experts en makers vertelden over de geschiedenis van de locaties en de totstandkoming van de digitale reconstructies. Zie ook: <https://www.youtube.com/watch?v=Ti2khLjUYss>

Dordrecht5D (November 2019 - mei 2023)

www.dordrecht5D.nl

Partners: Dordrecht Marketing, Dordrechts Museum, Historisch Documentatiecentrum Augustijnenhof, Johan de Witt Gymnasium, Museum Het Patriciërshuis, Open Monumentendag Dordrecht, Regionaal Archief Dordrecht, Vakteam Erfgoed Gemeente Dordrecht, Vereniging De Binnenvaart, Vereniging Oud-Dordrecht

Dordrecht5D laat je op vier plekken in de oude havens rondkijken in verschillende tijden: de vroege ontstaansfase in de Middeleeuwen, de beroemde zeventiende eeuw en de negentiende eeuw, toen Dordrecht industrialiseerde. Je ontmoet er ook de mensen die hier in de loop der eeuwen arriveerden en vertrokken. Scheepsverhalen dus. En ze vertellen van een stad waar al eeuwen mensen met verschillende achtergronden samenkomen. Om deze reden is ook hedendaagse Dordtenaren gevraagd naar hún 'scheepsverhalen'. Deze zijn in de vorm van interviews in te historische reconstructies terug te vinden. Zo wordt heden tegenover verleden gezet.

Dordrecht5D is een project dat ontstond in het kader van de viering van 800 jaar Stad. Door corona liep het project echter grote vertraging op. In het voorjaar 2023 wordt de laatste tijdslaag (rond 1900) toegankelijk.

Het platform Dordrecht5D is geschikt om gebruikt te worden binnen het voortgezet onderwijs. Docenten geschiedenis in Dordrecht e.o. zijn geattendeerd op het digitale platform, dat een scala aan lesmogelijkheden biedt. Op de Open Monumentendagen van 2021 en 2022 werd het platform gekoppeld aan (digitale) wandelingen, waarbij extra verhalen in tekst, video en audio zijn toegevoegd aan het platform.

Develstein5D (Januari 2020 – mei 2022)

<https://www.dordrecht5d.nl/hotspot/21>

Partners: Develstein College, Oudheidkamer De Vergulde Swaen (Historische Vereniging Zwijndrecht), Stichting Kasteel Develstein, Zock Design

Ooit was de Zwijndrechtse Waard meerdere kastelen en buitenplaatsen rijk. Deze zijn allemaal verdwenen. Eén ervan is met het project Develstein5D weer te bewonderen op de oorspronkelijke plek: kasteel Develstein. En wel in meerdere tijden: de vijftiende-eeuwse voorloper, de hoogtijdagen in de zeventiende eeuw en het verval in de negentiende eeuw. Direct naast het verdwenen kasteel staat het Develstein College. Aan dit project is dan ook een uitgebreid educatieprogramma gekoppeld

DeTempel5D (Mei 2021- mei 2022)

Partners: Historische Vereniging Berkel & Rodenrijs, Museum Oud-Overschie, Natuurmonumenten

Buitenplaats De Tempel is digitaal in oude luister hersteld. Drie 5D-reconstructies van de buitenplaats in de vroege achttiende eeuw laten het classicistische huis van een Rotterdamse burgermeester zien, samen met de oude tuinen en het omringende polderlandschap. Dit project brengt de cultuurhistorische waarde van buitenplaatsen onder de aandacht en vertelt over de omgang met natuur en landschap in het verleden.

Nacht van de Scheepsverhalen (September 2021 – oktober 2022)

(Eerste editie 2021; tweede editie 2022)

www.nachtvandescheepsverhalen.nl

Partners: InBev Brouwerij, Huis van Gijn – Dordrechts Museum, Patriciërshuis – Museum aan de Maas, Theatergroep Binnenstebuiten, Theatergroep Onderwater Producties

Bezoekers maakten een tijdreis door de eeuwenoude havens van Dordrecht via een combinatie van toneel, muziek, speedlezingen en Virtual Reality. Op een aantal bijzondere locaties op schepen en in huizen ontmoet je mensen die hier in de loop der eeuwen aankwamen en vertrokken. In hun verhalen komt de eeuwenoude band tussen Dordrecht en het water tot uiting. Ze worden ze tot leven gewekt door acteurs: soms gespeeld, soms voorgelezen uit brieven en dagboeken. Daarnaast was er muziek en speedlezing.

Goudse Tijdreis (Oktober 2021 – november 2022)

Partners: Archeologische Vereniging Golda, LLOV Group, Gemeente Gouda (Afdeling Ruimte, Beleid en Advies), Gisterra Advies (Henkjan Sprokholt), Het IJsselhuis, Streekarchief Midden-Holland, Tijdmachine Gouda

Dit project werd in het kader van maar liefs twee herdenkingen uitgevoerd: de viering van 750 jaar Goudse stadsrechten en de herdenking van het Rampjaar 1672. Goudse Tijdreis neemt je mee terug naar het beruchte Rampjaar 1672. Of nog veel verder, helemaal naar 1200, toen Gouda net begon. Door dit project is het mogelijk op twee hotspots in de oude binnenstad 360° in het verleden rond te kijken. Op de twee kijkplekken staan ook VR-kijkers, voor een ervaring die nóg levensechter is. Goudse Tijdreis werd omkaderd met publieksactiviteiten: lezingen, demonstraties en een info-middag

DenHam5D (Oktober 2021 – mei 2023)

Partners: Eigenaar Hamtoren (Bas Kennis), Ex-Situ Archeologie (Robert Hoegen), Gemeente Utrecht (Monumenten en Erfgoed), Jan Huijting (onderzoeker), Het Utrechts Archief, Historische Vereniging Vleuten, De Meern en Leidsche Rijn, Kasteel De Haar, Museum Catharijneconvent

Na afronding van de veeljarige restauratie van de Hamtoren nabij Utrecht (Vleuten), is het oude kasteel Den Ham – waar de Hamtoren een restant van is – gereconstrueerd. Hierbij wordt het verhaal van het kasteel en haar bewoners door de eeuwen verteld en de grote cultuurhistorische waarde van de vele kastelen en ridderhofsteden die Utrecht rijk is, onder de aandacht gebracht. Hieraan gekoppeld is de tentoonstelling in Museum Catharijneconvent van het zeventiende-eeuwse drieluik dat zich ooit in de slotkapel bevond. Op 16 oktober 2022 is de reconstructie onthult. Daarvoor werden de ‘Verhalen bij de Schouw’ georganiseerd: waarbij bezoeker ín de oude toren de bewoners van weleer ontmoeten, afgewisseld met muziek en speedlezing. Op 28 oktober werd samen met de historische vereniging een publiekelijk toegankelijk symposium rondom de Hamtoren georganiseerd.

Cabo aan de Maas – Het Tiende Eiland (Oktober 2022 – juli 2023)

Partners: Elma Pinto e Neto Brito. iKapitein (Wesley dos Santos)

‘Het Tiende Eiland’ is de bijnaam van de Kaapverdische gemeenschap in Rotterdam: de grootste na de negen bewoonde eilanden van Kaapverdië zelf. De Kaapverdianen dragen een eeuwenlange geschiedenis van slavernij, uitbuiting en strijd met zich mee. Met ‘Het Tiende Eiland’ wordt een platform vol beelden, verhalen, muziek en achtergronden gecreëerd, toegankelijk op plekken in of rondom Delfshaven waar het overgrote deel van de Kaapverdiërs zich vestigde en nog altijd woont. Voor de interviews en filmportretten wordt ook gewerkt met jonge Kaapverdische makers.